

**UCHWAŁA NR XXI/169/20
RADY GMINY W DOBRONIU**

z dnia 26 listopada 2020 r.

**w sprawie przyjęcia „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy
Dobroń za lata 2018-2019”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj.: Dz.U. 2020 r. poz. 713, poz. 1378) oraz art. 18 ust 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj.: Dz.U. 2020 r. poz. 1219, poz. 1378, poz. 1565) - **Rada Gminy w Dobroniu uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się „Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobroń za lata 2018-2019”, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobroń.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy w Dobroniu

Janusz Szerffel

Załącznik nr 1
do uchwały nr XXI/169/20
Rady Gminy w Dobroniu
z dnia 26.11.2020 r.

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobroń za lata 2018-2019

Autorzy opracowania:

Krzysztof Pietrzak

Mateusz Repliński

Meritum Competence

ul. Syta 135, 02-987 Warszawa

szkolenia@meritumnet.pl, azbest@meritumnet.pl, audyt@meritumnet.pl

www.szkolenia.meritumnet.pl

Dobroń, 2020

Spis treści

1	Wstęp	4
2	Stan realizacji Programu Ochrony Środowiska	5
3	Realizacja celów zawartych w programie ochrony środowiska.....	5
3.1	Działania w zakresie zasobów przyrodniczych	5
3.2	Działania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.....	7
3.3	Działania w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza ochrony	9
4	Monitoring realizacji zadań.....	12
5	Podsumowanie i wnioski.....	13

1 Wstęp

Niniejszy dokument, został opracowany zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.), uwzględniając część strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” dotyczących Ochrony Środowiska. Zgodnie z powyższą ustawą Wójt Gminy co 2 lata sporządza raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go Radzie Gminy. *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobroń do roku 2020* został uchwalony uchwałą nr XXXIX/306/18 rady gminy w Dobroniu z dnia 26 czerwca 2018 r.

Program jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie gminy. Cele zawarte w *Programie* są wyznaczone i realizowane zgodnie z celami ochrony środowiska przyjętymi w programie powiatowym, wojewódzkim oraz określonymi dla polityki ekologicznej państwa.

Celem opracowania *Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobroń za lata 2018-2019* jest określenie stanu realizacji zadań podjętych na terenie gminy ujętych w *POŚ*.

Zadania wynikające z Programu Ochrony Środowiska to:

- zadania własne gminy tzn. te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji gminy. Obejmują one zarówno zadania o charakterze organizacyjno-prawnym jak i inwestycyjnym.
- zadania koordynowane, tzn. finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla powiatowego, wojewódzkiego i centralnego, bądź instytucji działających na terenie gminy, ale podległych bezpośrednio organom powiatowym, wojewódzkim bądź centralnym.

Gminny Program Ochrony Środowiska został sporządzony na podstawie gruntowej znajomości aktualnego stanu środowiska w gminie. Podobnie jak polityka ekologiczna państwa określa on przed wszystkim:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- poziom celów długoterminowych,
- rodzaj i harmonogram działań ekologicznych,

- środki niezbędne do założonych celów.

2 Stan realizacji Programu Ochrony Środowiska

Zgodnie z zapisami Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobroń do roku 2020 dzięki kompleksowemu ujęciu stanu środowiska na terenie gminy możliwe stało się zdefiniowanie celów środowiskowych do jakich powinno się dążyć kierując dobrem środowiska. Cele środowiskowe zostały osiągnięte poprzez realizację konkretnych zadań.

Ocenę realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska odniesiono do poszczególnych, nakreślonych w Programie, kierunków ochrony środowiska. Dla wyszczególnionych kierunków, na etapie tworzenia POŚ zdefiniowano szereg zadań. Raport ma na celu określenie stopnia realizacji owych zadań w latach 2018-2019. Poniżej przedstawiono syntetyczne oceny i informacje o realizacji zadań w rozbiciu na poszczególne obszary tematyczne zgodnie z zapisami w POŚ.

W oparciu o diagnozę stanu środowiska oraz zagrożenia środowiska zdefiniowano najważniejsze priorytety ochrony środowiska w Gminie Dobroń:

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej :

- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- Zapewnienie dostępu do czystej wody dla mieszkańców gminy.

W zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza:

- Poprawa jakości powietrza.

W zakresie zasobów przyrodniczych:

- Wzrost świadomości mieszkańców z zakresu ochrony środowiska.

3 Realizacja celów zawartych w programie ochrony środowiska

3.1 Działania w zakresie zasobów przyrodniczych

Zadania przewidziane do realizacji w ramach ochrony przyrody związane były przede wszystkim ze zwiększaniem świadomości mieszkańców z zakresu ochrony środowiska. Odbywało się to głównie poprzez organizowanie akcji, szkoleń oraz kursów doszkalających związanych z ochroną środowiska.

W wyniku prowadzenia różnych form edukacji ekologicznej do szerokiego zakresu odbiorców, stopniowo wzrasta poziom świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Dobroń.

Szczególną uwagę podczas realizacji zadań w zakresie zasobów przyrodniczych należy zwrócić na obiekty cenne przyrodniczo tj. Obszary Chronionego Krajobrazu oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Są one przykładem prawidłowego kształtowania zieleni urządzonej oraz jej wpływu na krajobraz kulturowo-przyrodniczy najbliższej okolicy.

Na terenie Gminy Dobroń znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Środkowej Grabi,
- Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- Obszar Natura 2000 Grabia,
- Pomniki przyrody,
- Użytki ekologiczne.

Tabela 1. Ochrona przyrody na terenie gminy Dobroń w latach 2018 i 2019

Nazwa	Jednostka	2018	2019
Obszary prawnie chronione			
Ogółem	ha	4148,66	4148,66
Obszary chronionego krajobrazu razem		3438,00	3438,00
Użytki ekologiczne		9,37	9,37
Użytki ekologiczne		0,0	0,0
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe		701,29	701,29
Pomniki przyrody			
Ogółem	Szt.	10	10

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Tabela 2. Zadania związane z ochroną przyrody na terenie Gminy Dobroń

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt (zł)	Źródło finansowania
1.	Coroczna organizacja akcji „Sprzątanie świata”	☒ zrealizowano ☐ zrealizowano przed 2018 r. ☐ w trakcie realizacji ☐ nie zrealizowano	W obu latach odbyło się sprzątanie terenu gminy.	2018: 2600,00 2019: 3170,00	Budżet gminy
2.	Szkolenia i kursy doszkalające	☐ zrealizowano ☐ zrealizowano przed 2018 r. ☐ w trakcie realizacji ☒ nie zrealizowano	Nie zrealizowano	-	-

3.2 Działania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Podstawowym celem w zakresie ochrony wód jest osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Osiągnięcie założonego kierunku będzie możliwe poprzez budowę, rozbudowę systemów kanalizacyjnych a także propagowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, na terenach dla których takie inwestycją są ekonomicznie uzasadnione.

W okresie sprawozdawczym zadania dotyczące gospodarki wodno-ściekowej zapisane w Programie Ochrony Środowiska w większości zostały zrealizowane. Głównym problemem jest brak realizacji zadań związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej na terenie gminy. Zapewnienie mieszkańcom systemu zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę jest jednym z priorytetowych zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska, a także podstawowym obowiązkiem władz samorządowych.

Pod koniec 2019 roku, procent ludności z dostępem do sieci wodociągowej wynosił 98,4% a do sieci kanalizacyjnej 23,2%, przy całkowitej długości sieci wodociągowej 104,69 km oraz sieci kanalizacyjnej 21,18 km.

Na terenach pozbawionych dostępu do sieci kanalizacyjnej lub gdzie budowanie sieci kanalizacyjnej jest niekorzystne ekonomicznie wykorzystywane są oczyszczalnie przydomowe lub zbiorniki bezodpływowe. Pod koniec 2019 roku na terenie Gminy Dobroń zarejestrowanych było 1727 szt. zbiorników bezodpływowych oraz 186 szt. oczyszczalni przydomowych.

Poniżej zestawiono zrealizowane przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w latach 2018-2019 na obszarze Gminy.

Tabela 3. Zadania związane z gospodarowaniem wodami realizowane na terenie Gminy Dobroń

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt (zł)	Źródło finansowania
1.	Budowa sieci kanalizacyjnej w m. Przygoń 2,2 km	☐ zrealizowano ☐ zrealizowano przed 2018 r. ☐ w trakcie realizacji ☒ nie zrealizowano	Nie zrealizowano	-	-
2.	Budowa sieci kanalizacyjnej w m. Chechło Drugie ul. Podleśna i cd. ul. Lipowej	☐ zrealizowano ☐ zrealizowano przed 2018 r. ☐ w trakcie realizacji ☒ nie zrealizowano	Nie zrealizowano	-	-
3.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w m. Dobroń ul. Zakrzewki	☒ zrealizowano ☐ zrealizowano przed 2018 r. ☐ w trakcie realizacji ☐ nie zrealizowano	W 2019 roku zrealizowano pierwszy etap inwestycji, tj. budowę zbiornika retencyjnego	2019 rok RB 1 344 000,00 zł	PROW Wł 2014-2020 na poziomie 63,63 % kk
4.	Budowa sieci wodociągowej z odcinkami poza pas jezdni w m. Przygoń.	☐ zrealizowano ☐ zrealizowano przed 2018 r. ☒ w trakcie realizacji ☐ nie zrealizowano	Realizację inwestycji rozpoczęto w 2019 r.- podpisano umowę na roboty budowlane. FV w roku 2020.	-	PROW Wł 2014-2020 na poziomie 63,63% kk
5.	Budowa lub rozbudowa SUW w m. Markówka	☒ zrealizowano ☐ zrealizowano przed 2018 r. ☐ w trakcie realizacji ☐ nie zrealizowano	W ramach projektu wykonano: • sieć wodociągową z rur PEHD o średnicy 225 mm, długości 231,06 mb • zamontowano zestaw pompowy wraz z szafą sterowniczą PZU-2x11kW	2018 rok RB 330 870,00 zł	Budżet gminy,

3.3 Działania w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza ochrony

Realizacja celów w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego, należy w dużej mierze do obowiązków podmiotów gospodarczych, osób fizycznych, dlatego trudno jest określić stopień realizacji założonych celów. Największe ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza pochodzą z zakładów, lokalnych kotłowni oraz palenisk domowych. Wszystkie nowe budynki i budowle, zarówno sektora prywatnego jak i gospodarczego, budowane są obecnie w nowej technologii uwzględniającej termoizolację. Dotyczy to montażu nowej generacji okien oraz ocieplania ścian warstwą styropianu lub wełny mineralnej. Istniejące obiekty budowlane są sukcesywnie izolowane termicznie w zależności od możliwości finansowych właściciela lub zarządcy obiektu.

Na terenie Gminy w latach 2018-2019 prowadzone były działania związane przede wszystkim z termomodernizacją budynków oraz budowaniem nowych obiektów zgodnie z zasadami budownictwa pasywnego i modernizacją oświetlenia ulicznego. Realizacja tych celów przyczyniła się do zmniejszenia zapotrzebowania na ciepło, co pozwoliło na ograniczenie niskiej emisji i poprawę stanu powietrza w gminie.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Lista zanieczyszczeń jakie należy uwzględniać w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenku siarki - SO_2 ,
- dwutlenku azotu - NO_2 ,
- tlenku węgla - CO ,
- benzenu - C_6H_6 ,
- pyłu zawieszonego PM_{10} ,
- pyłu zawieszonego $\text{PM}_{2,5}$,
- ołowiu w pyle - $\text{Pb}(\text{PM}_{10})$,
- arsenu w pyle - $\text{As}(\text{PM}_{10})$,
- kadmu w pyle - $\text{Cd}(\text{PM}_{10})$,
- niklu w pyle - $\text{Ni}(\text{PM}_{10})$,
- benzo(a)pirenu w pyle - $\text{B(a)P}(\text{PM}_{10})$,

- ozonu - O₃,

oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla 3 substancji:

- dwutlenku siarki - SO₂,
- tlenków azotu - NO_x,
- ozonu - O₃.

Tabela 4. Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Gmina	Rok	Przekroczenia											
		SO ₂	CO	NO ₂	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	As	Cd	Ni	BaP	O ₃
Dobroń	2018												
Dobroń	2019												

Tabela 5. Klasyfikacja strefy z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin

Gmina	Rok	Przekroczenia		
		SO ₂	NO _x	O ₃
Dobroń	2018			
Dobroń	2019			

Tabela 6. Zadania związane z ochroną klimatu i jakością powietrza realizowane na terenie gminy Dobroń

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1.	Kompleksowa termomodernizacji budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Dobroń	☒ zrealizowano ☐ zrealizowano przed 2018 r. ☐ w trakcie realizacji ☐ nie zrealizowano	Realizację zadania obejmującego 12 budynków rozpoczęto w 2017 roku – zakończono w 2018 r.	b.d.	RPO Wł 2014-2020
2.	Modernizacja oświetlenia ulicznego	☒ zrealizowano ☐ zrealizowano przed 2018 r. ☐ w trakcie realizacji ☐ nie zrealizowano	W 2018 r.: Modernizacja oświetlenia na drogach w sołectwie Mogilno Duże oraz wymiana oświetlenia na Ledowe na ul. Demokratycznej w Dobroniu. W 2019 r.: Modernizacja oświetlenia na drogach w sołectwie Mogilno Duże, modernizacja i remont oświetlenia w sołectwie Wincentów , remont oświetlenia w sołectwie Zakrzewki oraz Modernizacja i remont oświetlenia ulicznego na ul. Sienkiewicza w Dobroniu	2018 rok 16 452,55 zł	Budżet gminy
				2019 rok 29 307,07 zł	
3.	Budowa sali gimnastycznej w systemie budownictwa pasywnego w Mogilnie Dużym	☐ zrealizowano ☐ zrealizowano przed 2018 r. ☒ w trakcie realizacji ☐ nie zrealizowano	W 2020 roku trwa opracowanie PFU dla zadania. Planowany termin złożenia wniosku – listopad 2020 r.	b.d.	RPO Wł 2014-2020
4.	Budowa przedszkola i sali gimnastycznej w systemie budownictwa o znacznie podwyższonych parametrach energetycznych.	☐ zrealizowano ☐ zrealizowano przed 2018 r. ☒ w trakcie realizacji ☐ nie zrealizowano	W trakcie realizacji. Realizację zadania rozpoczęto w 2017 roku	b.d.	RPO Wł 2014-2020

4 Monitoring realizacji zadań

W celu zobrazowania efektów realizacji działań związanych z ochroną środowiska w tabeli nr 7 zestawiono wartości wskaźników monitorowania realizacji zadań ujętych w Programie.

Tabela 7. Zmiana wartości wskaźników monitorowania realizacji zadań ujętych w Programie

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Gmina Dobroń		Zmiana wskaźnika
			2018 r.	2019 r.	
1.	Długość sieci wodociągowej	km	104,7	104,7	-
2.	Połączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	2447	2480	33
4.	Korzystający z wodociągu w % ogółu ludności	%	98,4	98,4	-
5.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	292,1	316,3	24,2
7.	Zużycie wody na jednego mieszkańca	m ³ /rok	38	41,1	3,1
8.	Długość sieci kanalizacyjnej	km	21,2	21,2	-
9.	Podłączenia sieci kanalizacyjnej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	616	624	8
11.	Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności	%	23,2	23,2	-
12.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków	osoba	2450	2460	10
	Ścieki oczyszczone w ciągu roku	dam ³	192,0	164,0	28,0
13.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	sztuk	175	186	11
14.	Zbiorniki bezodpływowe	sztuk	1739	1727	12
15.	Wskaźnik lesistości	%	40,9	40,9	-
16.	Powierzchnia gruntów leśnych (w tym lasów)	ha	3994,19	3991,43	2,76
17.	Powierzchnia lasów	ha	3903,67	3900,91	2,76
18.	Pomniki przyrody	szt.	10	10	-
19.	Obszary prawnie chronione	ha	4148,66	4148,66	-

Źródło: Bank GUS		Brak zmiany wskaźnika	Danych Lokalnych
		Pozytywna zmiana wskaźnika	
		Negatywna zmiana wskaźnika	

5 Podsumowanie i wnioski

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobroń do roku 2020 jest narzędziem służącym do prowadzenia polityki ekologicznej na poziomie Gminy. Dokument stanowi przeniesienie istotnych zagadnień określonych w polityce ekologicznej państwa oraz w wojewódzkim i powiatowym programie ochrony środowiska na poziom gminny, z jednoczesnym uwzględnieniem lokalnej specyfiki i uwarunkowań. Podstawowym założeniem programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach jest dążenie do poprawy stanu środowiska naturalnego oraz efektywnego zarządzania środowiskiem.

Niniejszy raport przedstawia analizę stanu środowiska na terenie Gminy Dobroń oraz stopień realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2018 - 2019. Podjęte działania finansowane były z budżetów poszczególnych jednostek oraz środków zewnętrznych.

Przedsięwzięcia podjęte w latach 2018-2019 w dużej mierze przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych w gminie. Analiza realizacji celów wskazuje na postępy w zakresie wykonania założeń Programu Ochrony Środowiska gminy Dobroń. Niektóre z zadań mają charakter ciągły a co za tym idzie są wciąż w trakcie realizacji.

Zmiany stanu środowiska widoczne są dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z realizacji celów i zadań, określonych w Programie ochrony środowiska nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem efektów realizacji Programu. Zaawansowanie realizacji celów i zadań ekologicznych jest zróżnicowane. Przyczyną tego są przede wszystkim niedostateczne środki finansowe, a także np. zbyt długie i skomplikowane procedury przetargowe.

Powyższe działania w połączeniu z realizacją zadań o charakterze edukacyjnym w dużej mierze przyczynią się do poprawy jakości środowiska na terenie gminy. Realizacja zadań w latach 2018-2019 zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i priorytetowych kierunków działań Programu ochrony

środowiska, zgodnych z polityką ochrony środowiska, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój gminy.